

BỆNH ĐÁI THÁO ĐƯỜNG

Đại công

ĐN: ↑ glucose máu mãn tính

DT: 1985 : 30tr người đtđ

1994: 98,9tr

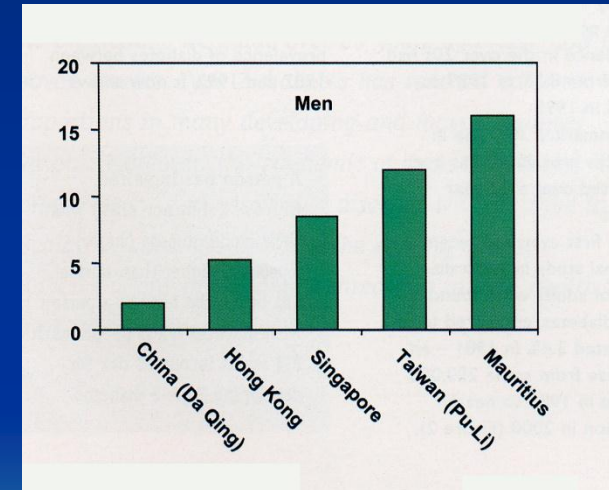
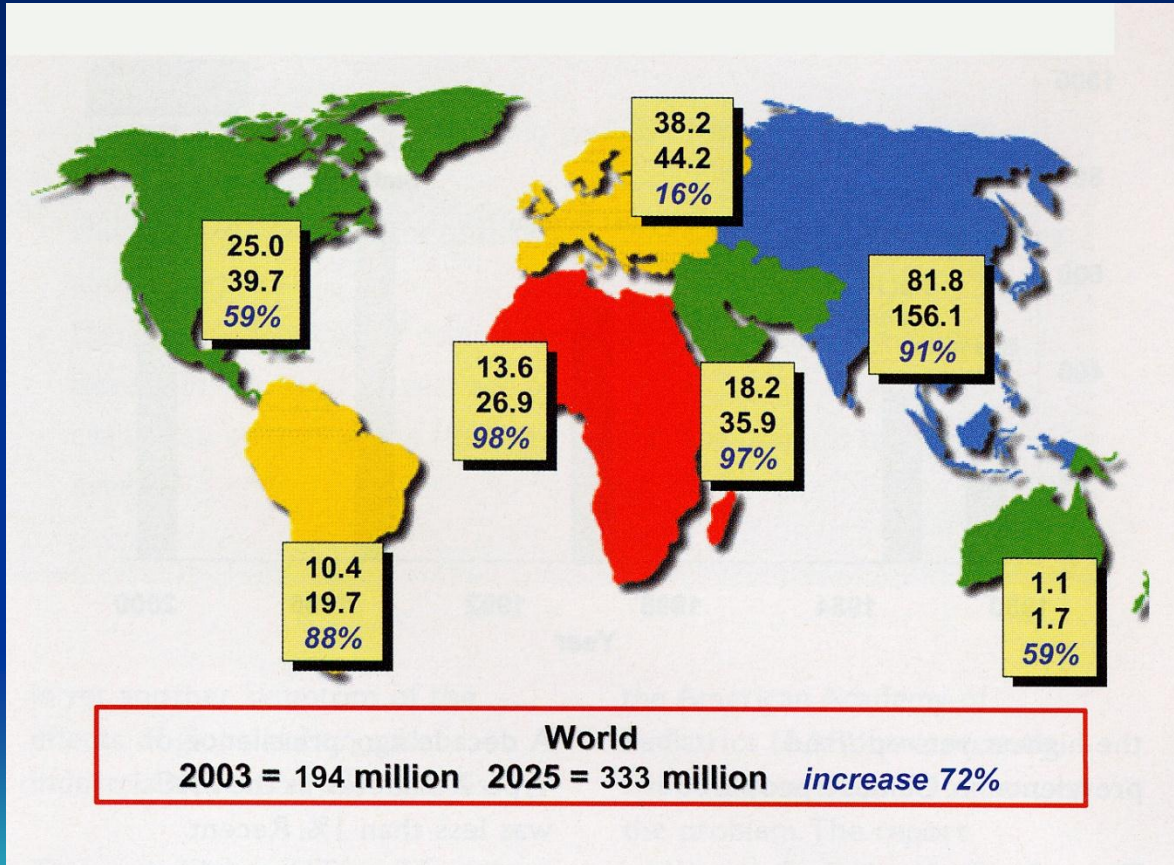
2010: khoảng 215tr

Việt nam: Hà nội 1990: 1,1%- 1999: 2,42%

TPHCM 1993: 2,68%

Dịch tễ đại tháo đờng theo WHO tới 2025

Chẩn đoán xác định

Đái tháo đường

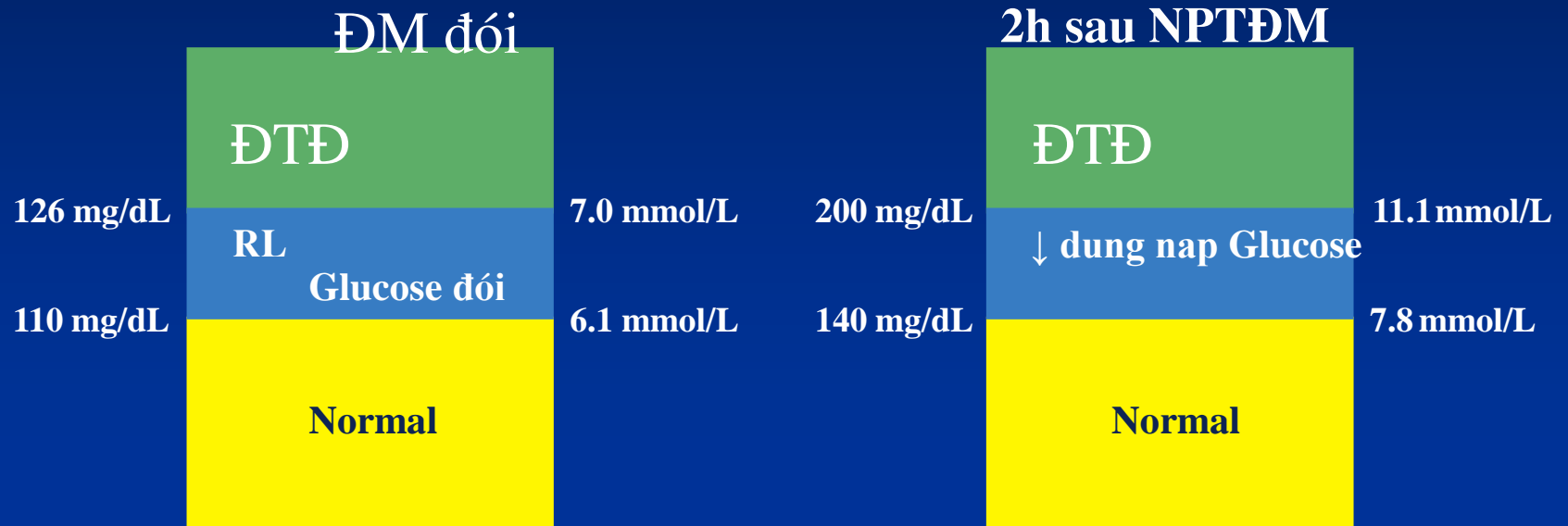
- ĐM TM bất kỳ $\geq 11,1 \text{ mmol/l}$ (2lần) hoặc
- ĐM TM đói $\geq 7 \text{ mmol/l}$ (2lần) hoặc
- ĐM TM 2h sau làm NPTĐM $\geq 11,1 \text{ mmol/l}$

* Giảm dung nạp glucose

ĐMTM đói $< 7 \text{ mmol/l}$ và ĐM TM 2h sau làm NPTĐM $\geq 7,8 \text{ mmol/l}$

Chẩn đoán xác định

Adapted from The Expert Committee on the Diagnosis and Classification of Diabetes Mellitus. *Diabetes Care*. 1997;20:1183-1197.

Chẩn đoán xác định

Nghiệm pháp tăng đường máu

* ĐK - nhịn đói 8-14h

-3 ngày trước: 150-200g glucid/ng, ko gsúc

- đang bị bệnh, dùng thuốc có a/h ĐM

* Chỉ định $-5,5 \text{ mmol/l} \leq \text{ĐM} \leq 7 \text{ mmol/l}$

- béo, béo dạng nam

-RLMM

- TS gđ đtd

-TS đẻ con $\geq 4\text{kg}$

- ĐN (+)

-LS $\pm$ b/c mãn tính

Chẩn đoán xác định

Nghiệm pháp tăng đường máu

* Tiến hành : -Uống 75g glucose + 250ml nước
-XN: ĐMTM 2h sau uống

* Đánh giá KQ

- $\text{ĐM} < 7,8 \text{ mmol/l}$: không ĐTĐ
- $7,8 \text{ mmol/l} \leq \text{ĐM} \leq 11,1 \text{ mmol/l}$: GDNG
- $\text{ĐM} \geq 11,1 \text{ mmol/l}$: bị ĐTĐ

ĐTĐ typ1

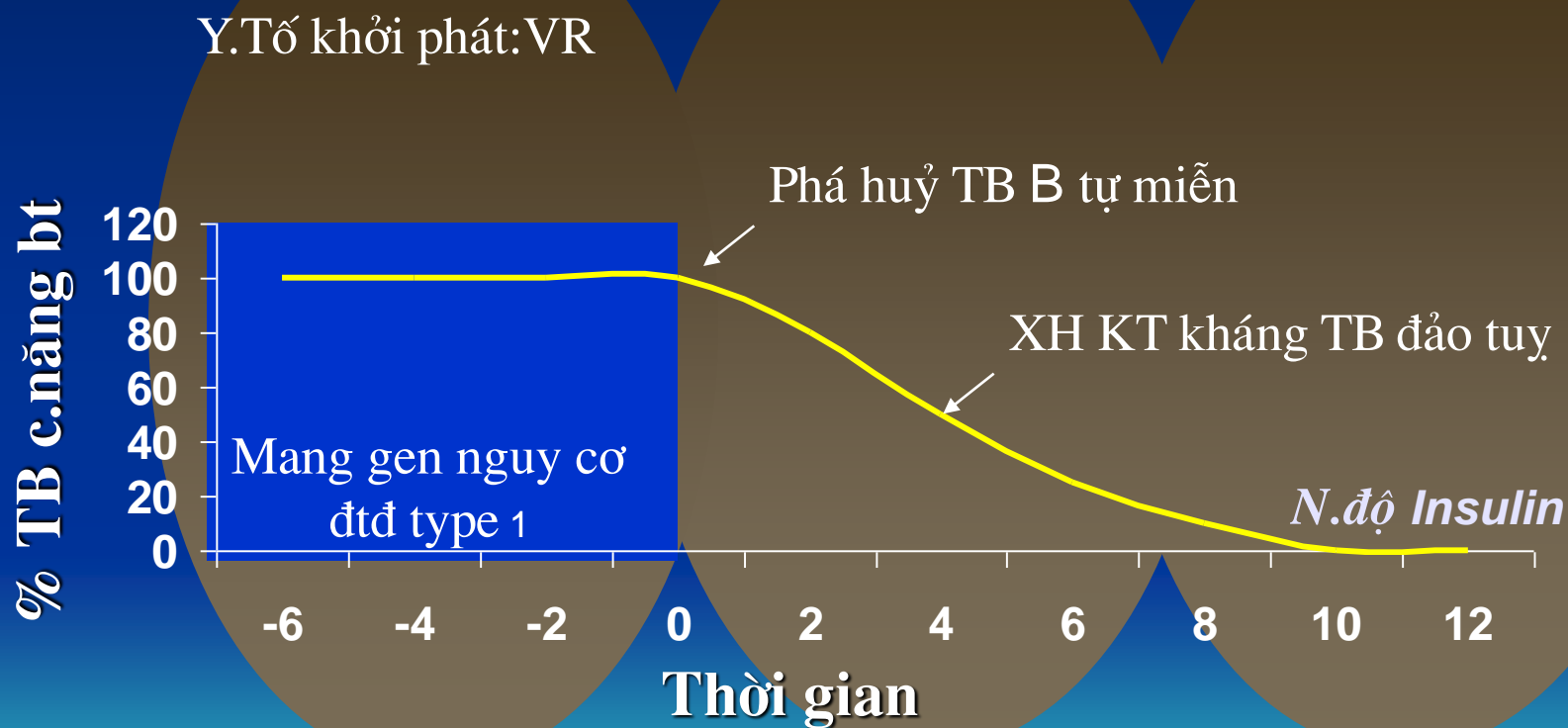
Phân loại

- < 30 tuổi - Tr/c LS rầm rộ - Thể trạng bt hoặc gầy .
- TS giđ : đtd, bệnh lý tự MD khác.
- Có bệnh lý tự MD phối hợp.
- XN
  - + HLADR3 - DR4
  - + KT kháng đảo tụy (+ +)
  - + insulin máu thấp hoặc =0.
  - + **Test Gluccagon?**(peptid C < 0,3 nmol/l).
- Điều trị Sulfamid hạ ĐM ko kết quả .
- **B/c cấp tính : Hôn mê nhiễm toan Ceton.**

BỆNH SINH ĐÁI THÁO ĐỒNG TYP 1

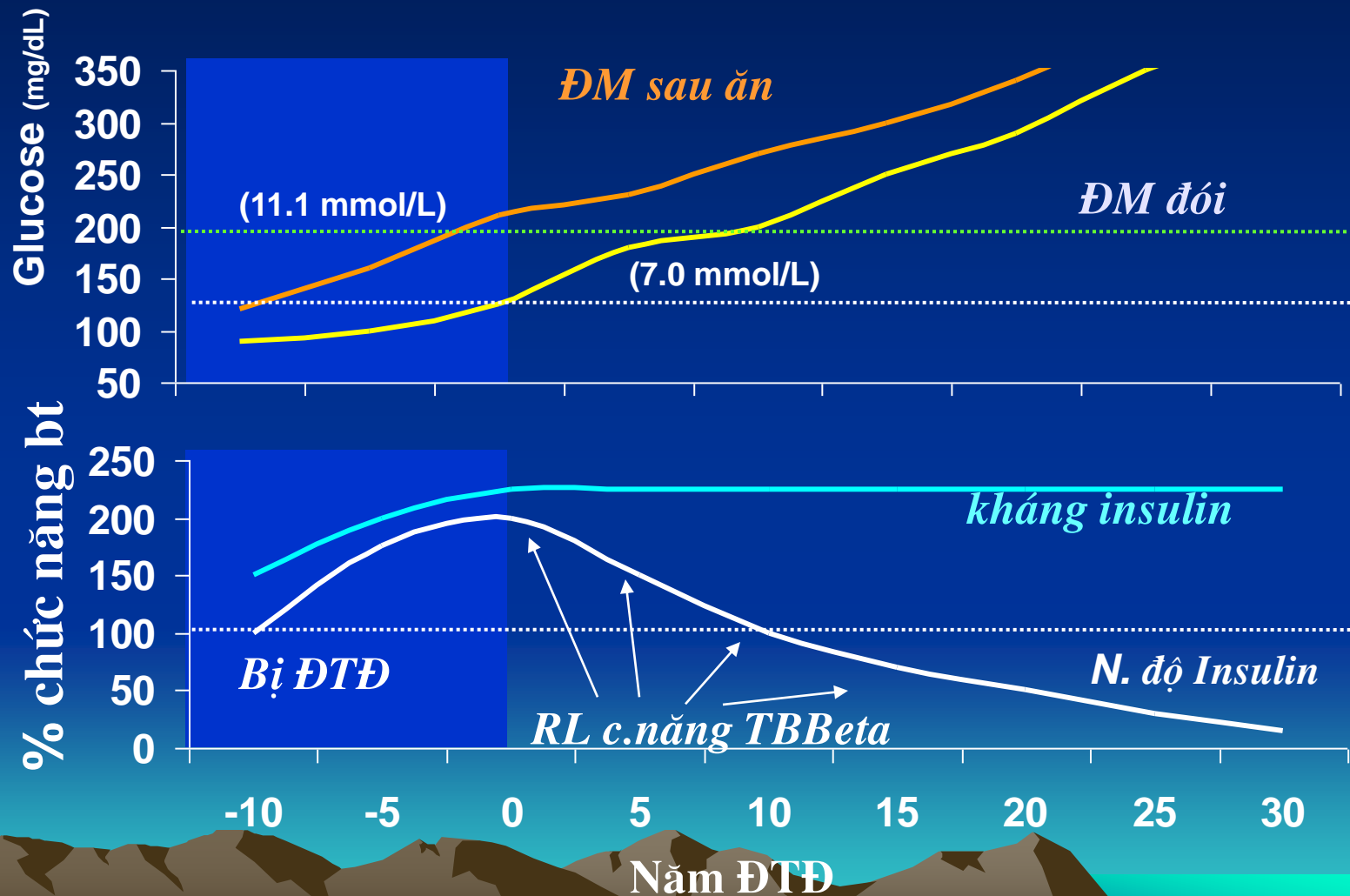

ĐTĐ type 2

Phân loại

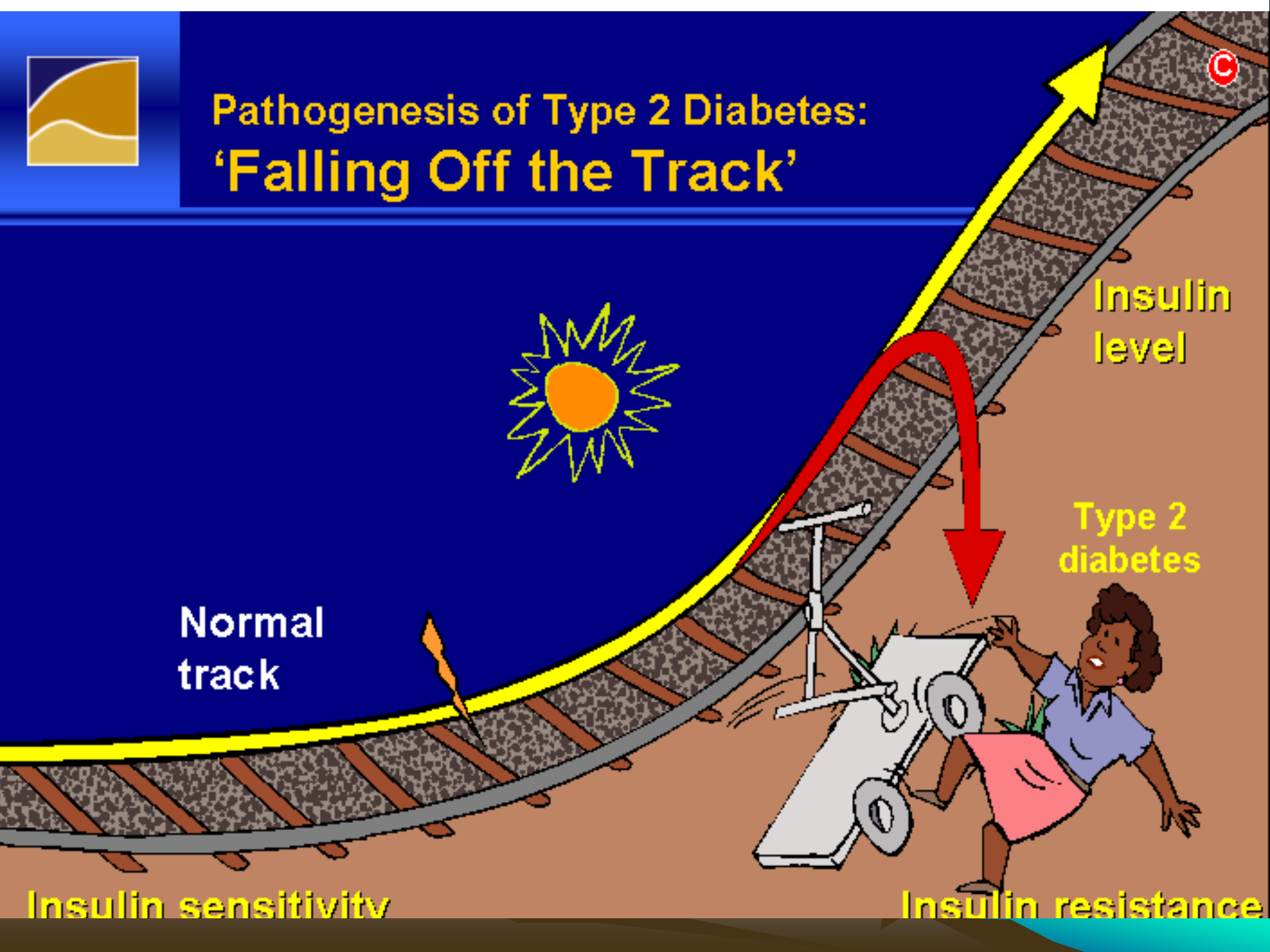
- * > 40T, tr/c LS ko rầm rộ, $\pm$ B/c mạch máu
- * Thể trạng béo (hay gập kiểu nam)
- * TS ĐTĐ thai kỳ (nữ), TS giđ ĐTĐ type 2
- * HLADR3 - DR4(-), KT kháng đảo tuy (-)
- * insulin máu tăng, bt
- * Test Glucagon: Peptid C > 1 mmol/l.
- * Dùng sulphamid đt có tác dụng

BỆNH SINH ĐÁI THÁO ĐỒNG TYP 2

Pathogenesis of Type 2 Diabetes: 'Falling Off the Track'

Phân loại

Đái tháo đường thứ phát

Bệnh lý tuy

Viêm tuy mạn, sỏi tuy, u nang tuy, ung th tuy

Bệnh lý nội tiết

- Bệnh to đầu chi
- Hội chứng Cushing
- Cờng giáp: Basedow, u tuyến độc...
- U tuỷ thọng thận
- U tế bào tiết glucagon

Phân loại

Do thuốc

- Glucocorticoid
- Hormon tuyến giáp
- Thiazide, interferon

Các nguyên nhân khác

- Nhiễm khuẩn: Virus sởi, quai bị...
- Hội chứng di truyền : Down, Klinefelter, Turner...
- Thiếu hụt di truyền chức năng tế bào beta.
- Thiếu hụt di truyền về tác động của insulin

Đái tháo đường thai kỳ

Biến chứng mạn tính

- **Biến chứng vi mạch.**

— Sinh lý bệnh:

Tổn thương thành các vi mạch: Dày màng đáy các vi mạch và gây dễ vỡ các thành mạch. Chính vì vậy làm chậm dòng chảy các mạch máu → Tăng tính thấm mao mạch

Biến đổi trong mạch máu: ↑kết dính tiểu cầu, ↑độ nhớt máu.

Biến chứng vi mạch.

- **Biến chứng mắt ĐTĐ:**

- * Bệnh võng mạc không tăng sinh :Giai đoạn sớm

- Vi phình mạch

- Xuất huyết hình chấm

- Xuất huyết - Phù võng mạc → Tổn thương hoàng điểm
→ Gây mù

- * Bệnh võng mạc tăng sinh do ĐTĐ:

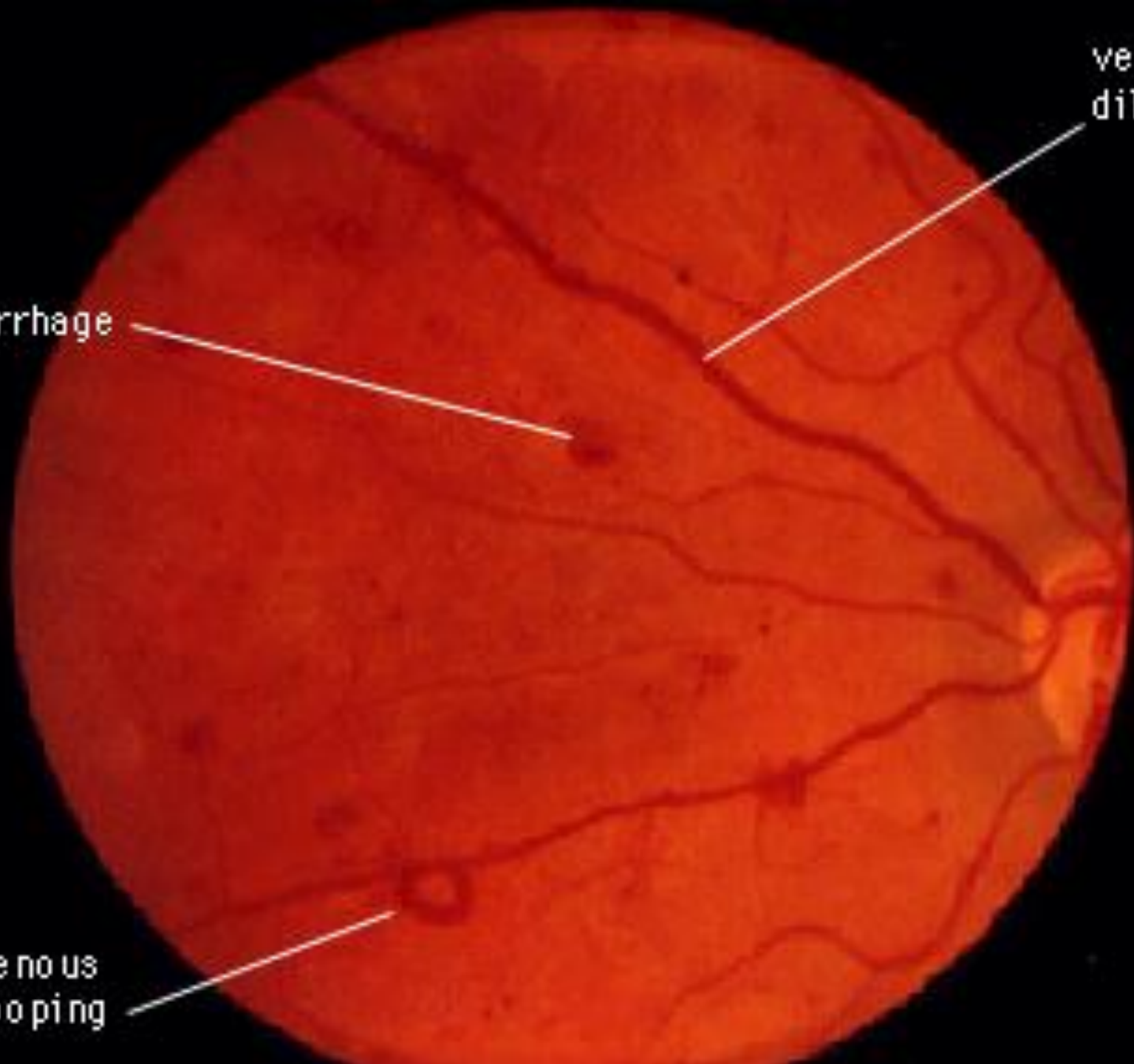
- Tăng sinh mao mạch, tổ chức xơ tại võng mạc→ tắc mạch máu nhỏ → thiếu oxy tại võng mạc kích thích sự phát triển mạch máu mới. Nặng xuất huyết dịch kính , bong võng mạc → mù

blot
hae morrhage

ve no us
dilatatio

ve no us
loop ing

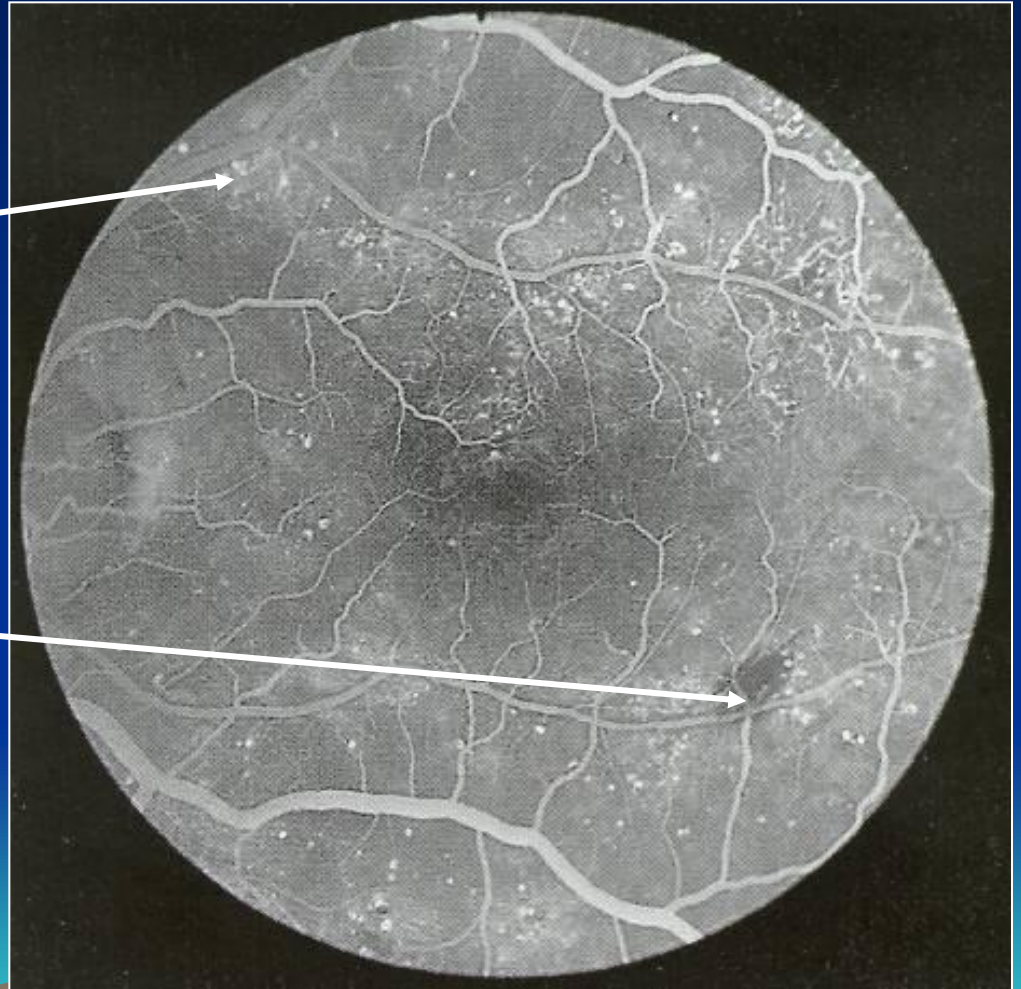
Thoát Fluorescein

Sự rò (thoát) Fluorescein

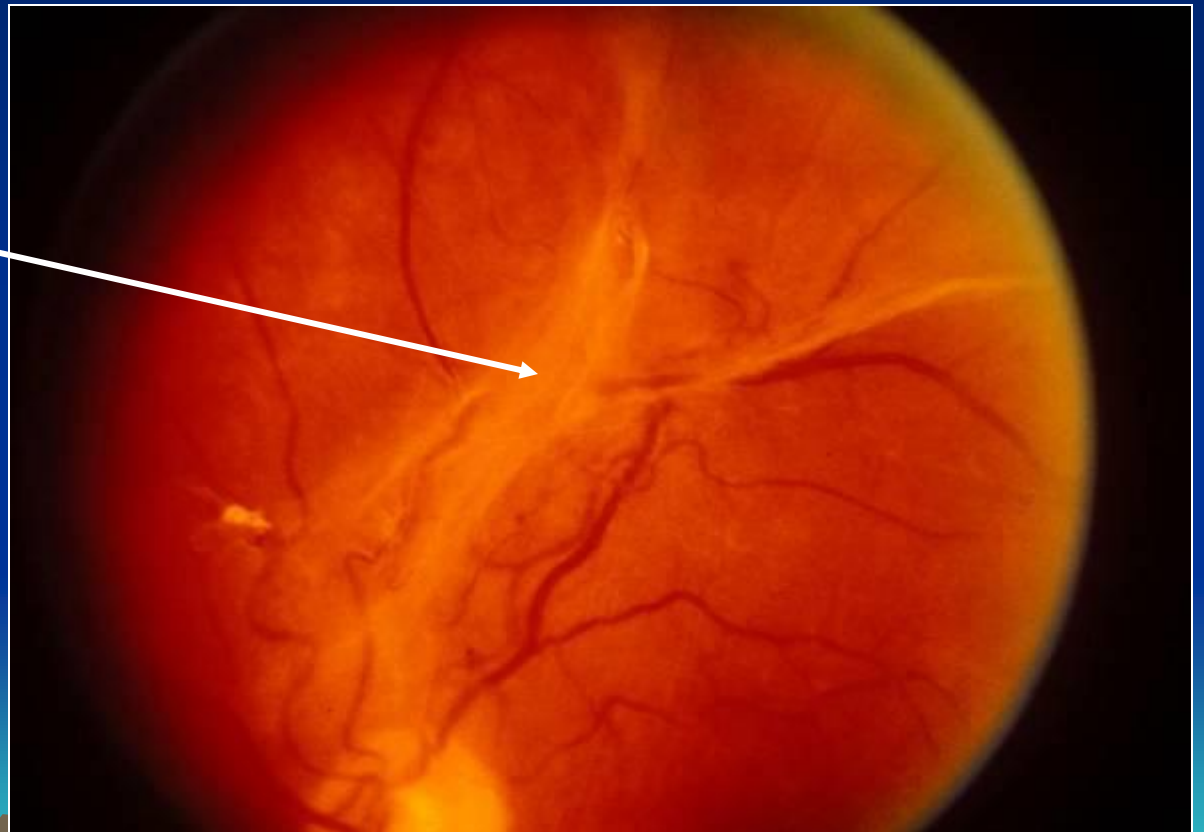
Chấm xuất huyết

Vết xuất huyết

Bệnh võng mạc tăng sinh tiến triển

Mô sẹo

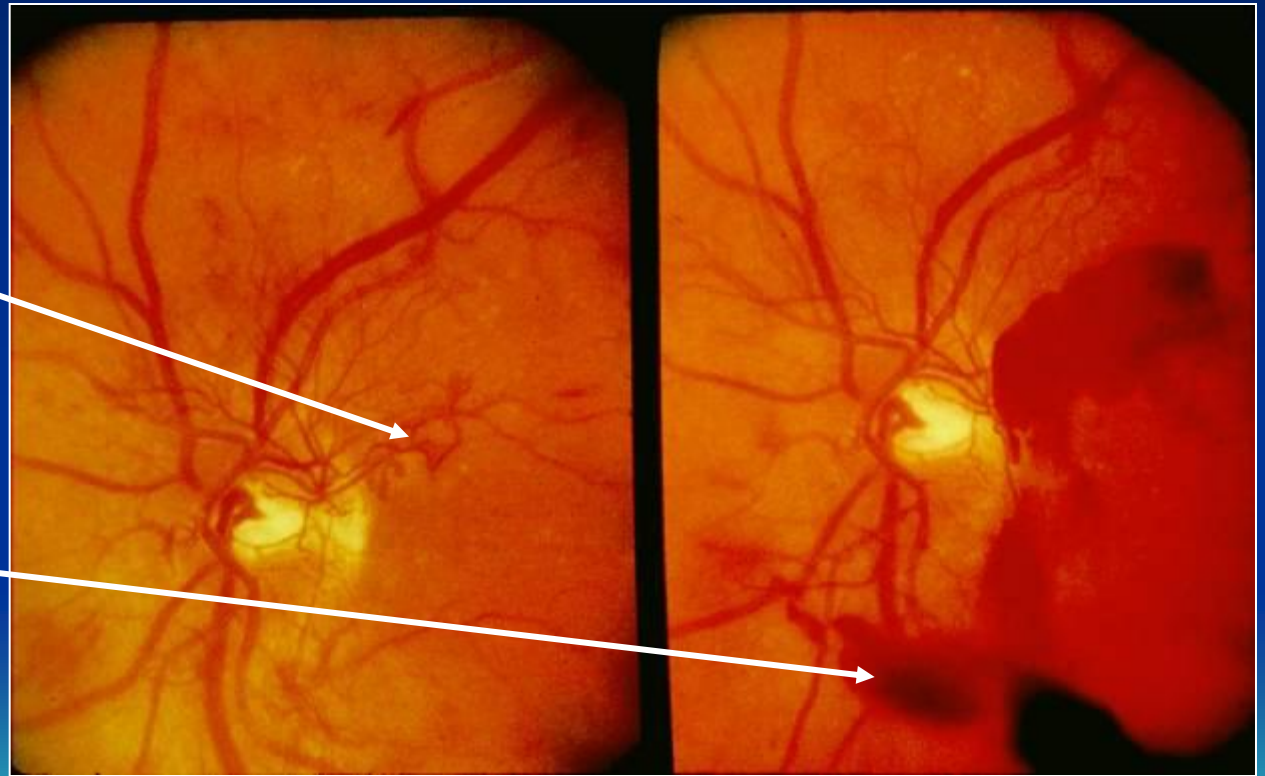

Bệnh võng mạc tăng sinh

Tân mạch

Xuất huyết trước
võng mạc

Bệnh võng mạc không tăng sinh nặng

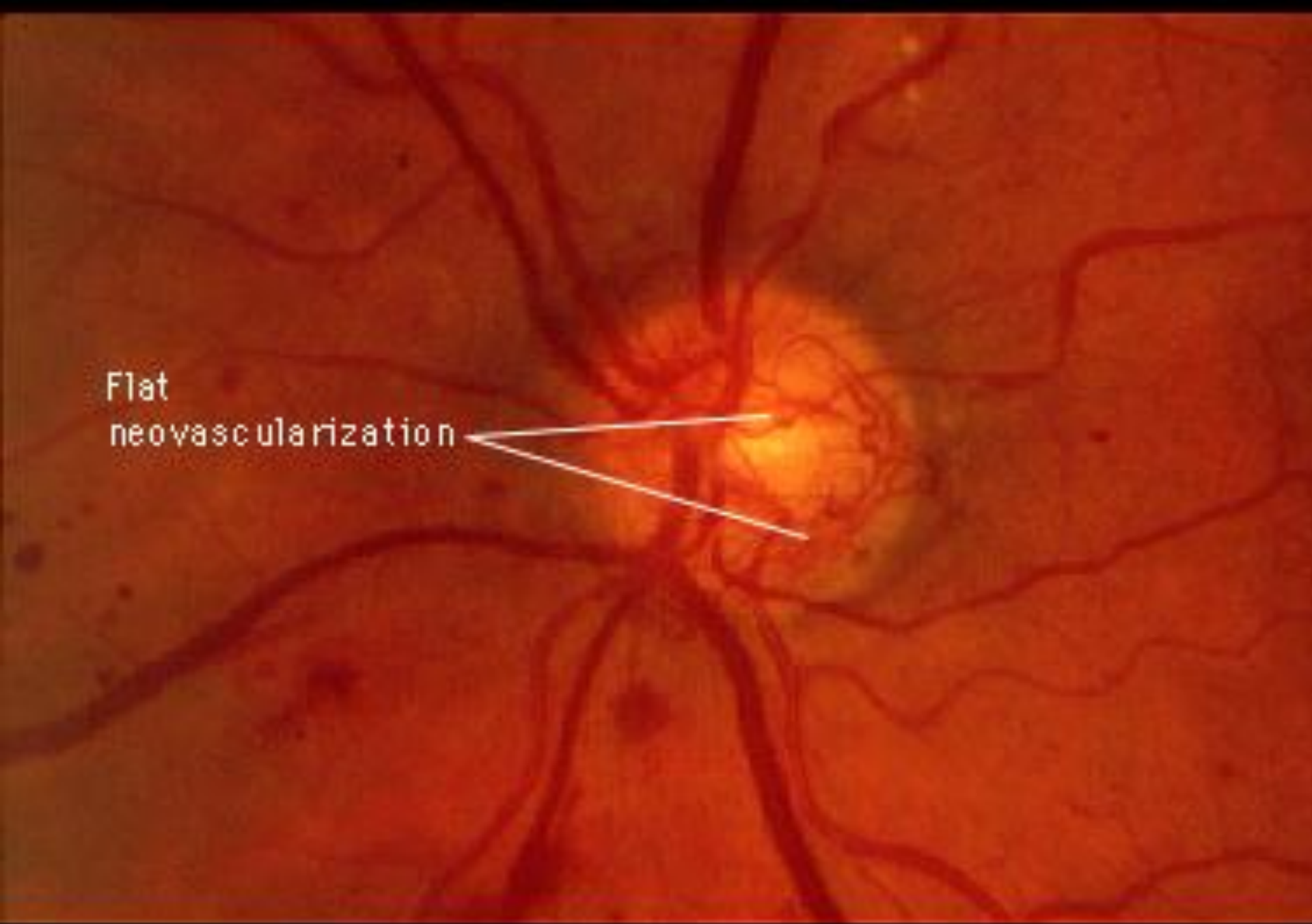
Xuất huyết

Cotton wool
spot (cục bông)

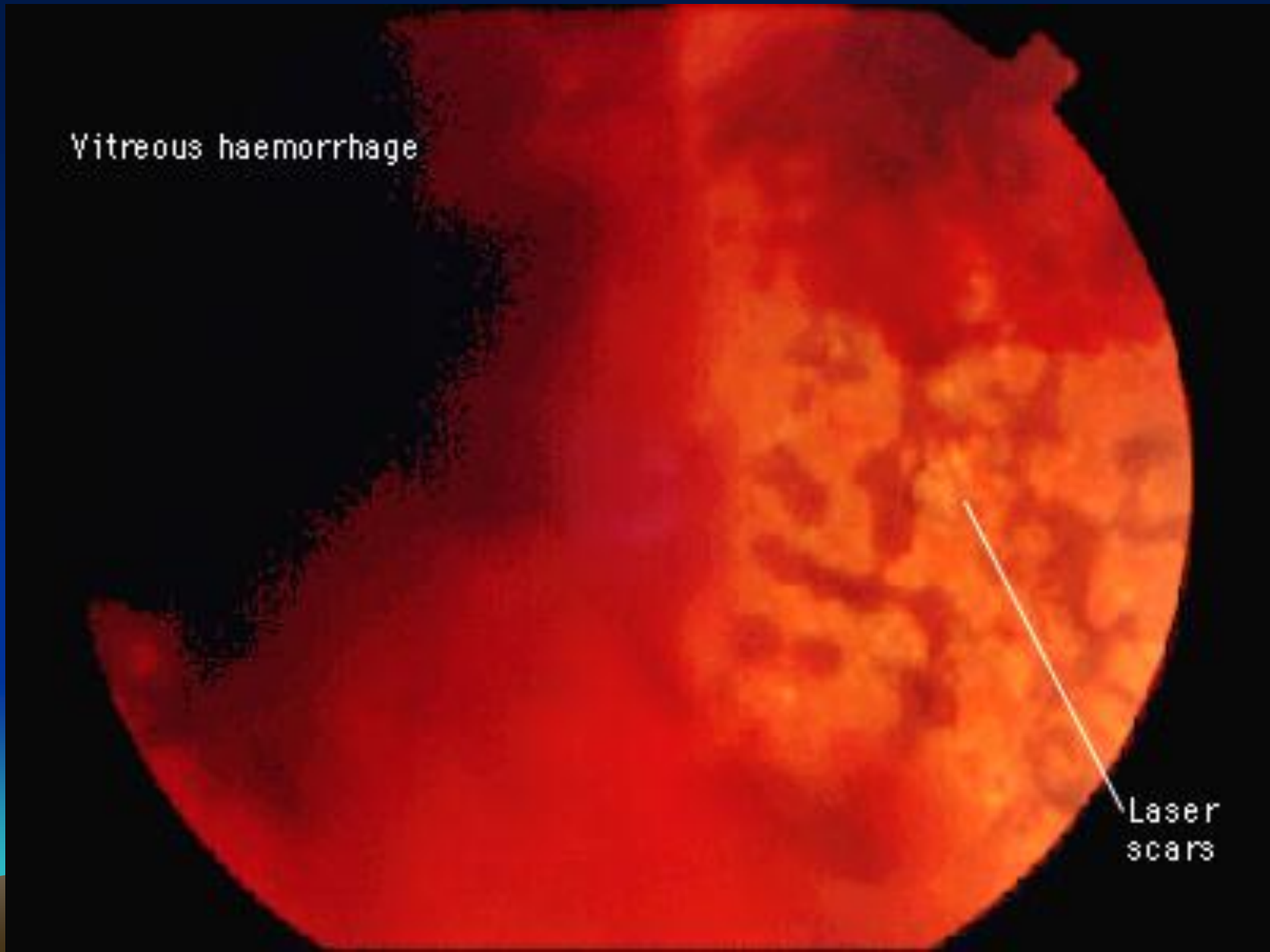

Flat
neovascularization

Vitreous haemorrhage

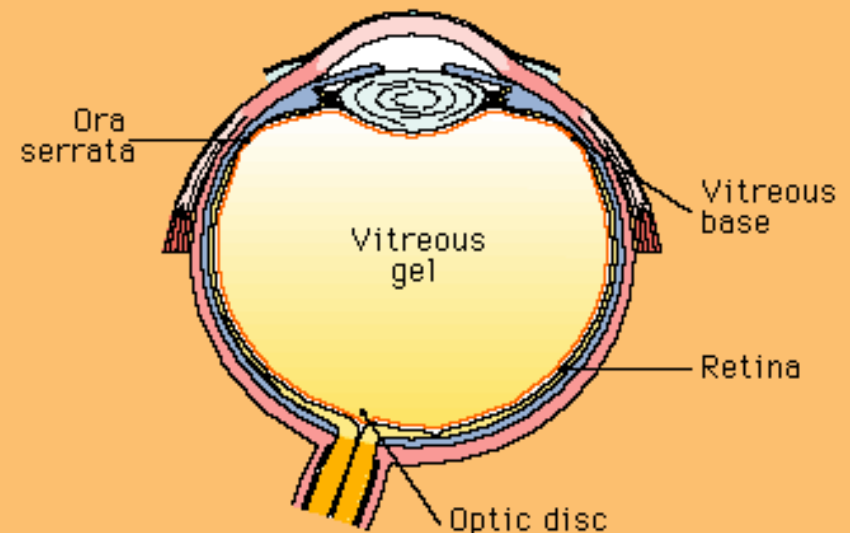
Laser
scars

Biến chứng mắt ĐTĐ

- * Đục thủy tinh thể:
- - Cơ chế : Glcosyl hoá protein thủy tinh thể .
Do tăng Glucose do đó tăng tạo Sorbitol → thay đổi tính thẩm thấu thủy tinh thể, xơ hoá thủy tinh thể → đục thủy tinh thể

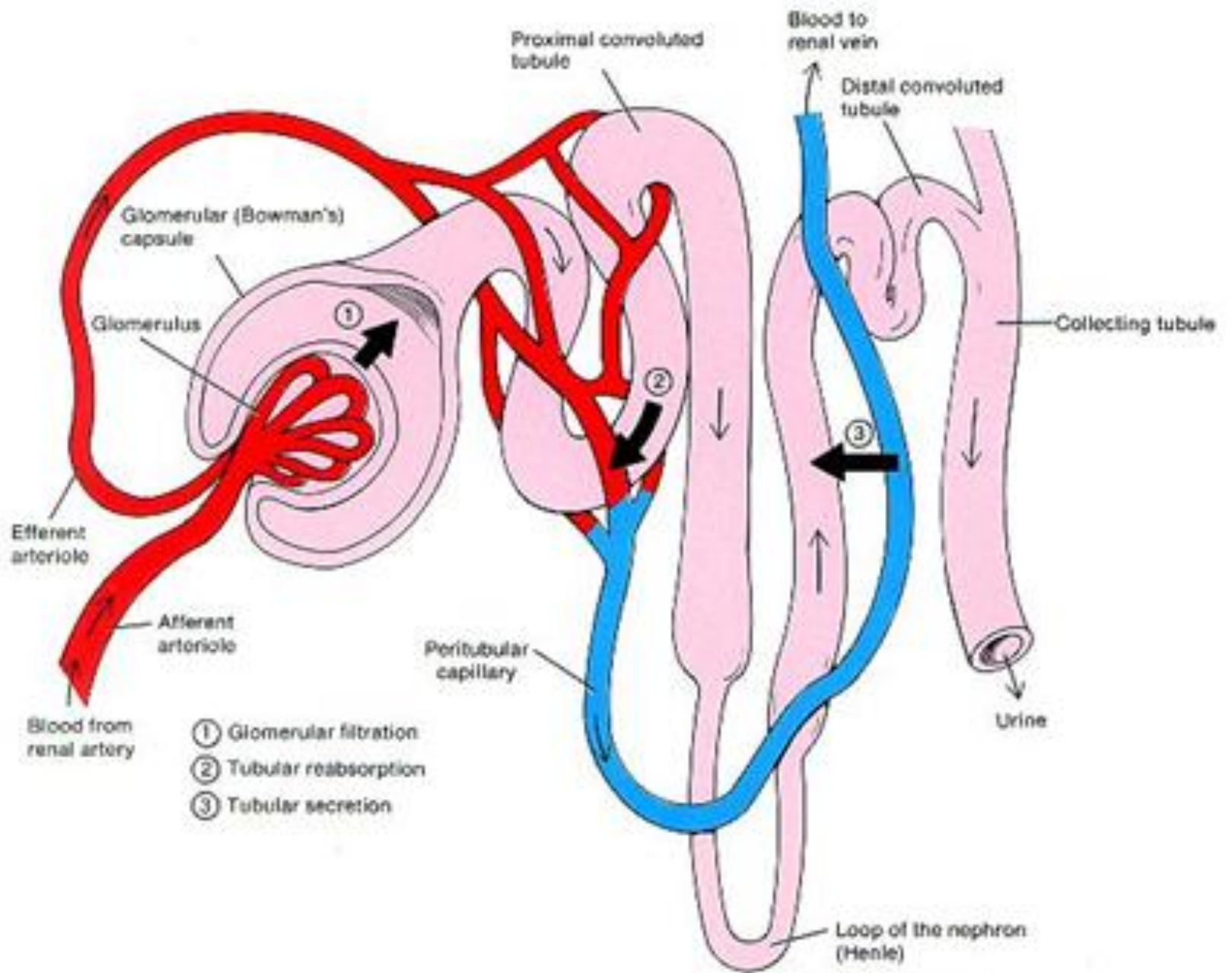
CHARACTERISTICS OF NORMAL VITREOUS

Biến chứng thận

- Bệnh cầu thận do đtđ
  - + Giai đoạn đầu: ↑ mức lọc cầu thận
  - + Albumin niệu vi thể 30- 300mg/ ngày
  - + Albumin niệu đại thể > 500 mg/ ngày, HCTH Kimmelstiel - Wilson
  - + Suy thận

Bệnh lý mạch máu lớn

- * Bệnh lý mạch vành

- Cơn đau thắt ngực
- Nhồi máu cơ tim

- * ↑huyết áp

- * Tai biến mạch não

- * Bệnh mạch máu ngoại biên :

- Viêm ĐM chi dưới
- Hoại th →khô
→ớt

Biến chứng thần kinh

Cơ chế → Ch/h glucose theo dòng Polyol → tích tụ sorbitol

→ ↓ myoinosytol

→ B/c vi mạch → ↓ nuôi dưỡng thần kinh

* Bệnh lý TK ngoại biên: đối xứng, tê buốt, dị cảm, đau, ↓+ mất pxxg, mất cảm giác rung

* Bệnh lý đơn dây TK: liệt cổ tay, liệt bàn chân, liệt dây III, IV, VI, VII

Biến chứng thần kinh

Bệnh lý thần kinh tự động

- **Tiêu hoá**

- Liệt dạ dày: đầy bụng, nôn, đau bụng
- Thực quan : nuốt khó   - đại tràng: táo bón, IC

- **Tiết niệu - Sinh dục**

- đờ bàng quang   - Liệt dương

- **Tim mạch**

- Hạ huyết áp t thể -Rối loạn nhịp tim
- Ngừng tim gây đột tử

Biến chứng mạn tính

- **Bàn chân ngòai đái tháo đòng**

- + Đau về đêm, cách hồi, lạnh chi, $\pm$ tắc mạch
- + teo lớp mỡ dưới da, nhiễm nấm móng hoại tử
- + Teo cơ do TT TK v/đ $\rightarrow$ biến dạng b/chân $\rightarrow$ vùng chịu trọng lực bất thường $\rightarrow$ loét, hoại tử chân.

Phân độ bàn chân theo wagnet và Meggit

Bàn chân người đái tháo đường

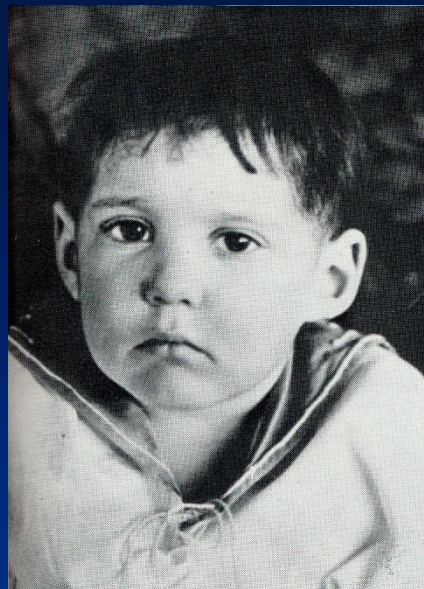

Biến chứng nhiễm khuẩn

- Da, niêm mạc.
  - + Mụn nhọt (tụ cầu nấm)
  - + Viêm cơ - hậu bối
  - + Viêm lợi- rụng răng
- Phổi:
  - + Lao phổi hay gặp
  - + Viêm phổi - áp xe phổi
- Tiết niệu — sinh dục
  - + Viêm bàng quang , niệu đạo tiền liệt tuyến .
  - + Viêm đài bể thận → mạn → suy thận.
  - + Viêm bộ phận sinh dục ngoài

Xin cam'on

Charles H Best (1899~1978) と Frederick G Banting (1891~1941)